



# راهبرد تجاری سازی صنعت هسته‌ای در سال‌های پیش رو

شهید مهندس احمدی‌روشن (سایت نطنز) به ۱۹ هزار دستگاه رسید.  
۵. نباید از نظر دور داشت که همزمان با سرعت یافتن فرآیند دستیابی کشورمان به فن‌آوری صلح‌آمیز هسته‌ای، برخی اقدامات از سوی طرف‌های غربی برای دامن زدن به بحران ساختگی اتمی منتج شد. پس از انتقال پرونده هسته‌ای کشورمان به شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و در پی آن انتقال پرونده از شورای مذکور به شورای امنیت سازمان ملل متحد روز به روز بر تنور این بحران ساختگی دمیده شد. اگر چه کشور ماطی نزدیک به ۴ دهه گذشته به شیوه‌های مختلف مورد تحریم و تهدید قرار گرفته است اما طی سال‌های ۹۰ و ۹۱ خورشیدی بر بسیاری از مسئولان و تحلیل‌گران مسائل بین‌المللی آشکار شد که دسیسه‌ای بدفرجام علیه منافع و مصالح ملت ایران تدارک دیده شده است. در این موقعیت، تدابیری اندیشیده شد تا ضمن حفظ بنیان‌ها و زیرساخت‌های صنعت هسته‌ای، زمینه لازم برای دفع شر دشمن و عبور پیروزمندانه و عزتمندانه از این بحران ساختگی انجام گیرد.

۶. پس از انتخابات خرداد ماه سال ۱۳۹۲ و آغاز به کار دولت تدبیر و امید رویکردی منسجم و جامع برای تحقق هدف مورد نظر در دستور کار قرار گرفت و در پرتو ارشادات داهیانه مقام معظم رهبری و تدابیر هوشمندانه و شجاعانه جناب آقای دکتر روحانی، ریاست محترم جمهوری چالش‌نفسگیر مذاکرات هسته‌ای، اندکی بعد از استقرار دولت یازدهم آغاز شد. این کارزار دیپلماتیک - که به عنوان یکی از نقاط عطف در تاریخ دیپلماسی جهان ثبت و ضبط خواهد شد - در آستانه دومین سال آغاز به کار دولت جدید، به سرانجام مطلوب رسید. ره‌آورد اصلی نظام اسلامی در این مذاکرات، درهم شکستن اجماع جهانی، دفع شر دشمنان و بدخواهان ملت ایران و تثبیت حق قانونی جمهوری اسلامی ایران برای استفاده از ثمرات فن‌آوری صلح‌آمیز هسته‌ای از جمله تثبیت حق غنی‌سازی اورانیوم و اقرار قدرت‌های جهانی به حقوق خدشه‌ناپذیر ملت بزرگ ایران است. بدون تردید دستوردهای بی‌بدیل کشورمان در جریان مذاکرات نفسگیر و چالش‌برانگیز هسته‌ای همچون برگ زرینی از تاریخ دیپلماسی ایرانی در صفحات تاریخ به یادگار خواهد ماند. اکنون بر خلاف برخی پندارهای نادرست و تصورات خلاف واقع می‌توان گفت که در پرتو شرایط جدید و به یمن تحولات اخیر، موقعیتی یگانه و ممتاز نصیب کشورمان شده است تا بتواند ضمن استفاده از ظرفیت‌های دیپلماتیک و رفع هرگونه خطر احتمالی، با عطف توجه به الگوی هزینه - فایده و از طریق تعامل گسترده با کشورهای صاحب این فن‌آوری، از ثمرات و برکات فن‌آوری صلح‌آمیز هسته‌ای بهره‌برداری نماید.

اکنون در سایه الطاف الهی و در پرتو اتحاد ملی و انسجام اسلامی بستری فراهم آمده است تا شاهد گشوده شدن افق‌های جدید و آغاز فصلی نو در پیشبرد اهداف بلند صنعت هسته‌ای کشور باشیم. امروز که شبح تحریم و تهدید از آسمان ایران دور شده و سیاست راهبردی تعامل سازنده با جهان، نویدبخش گام نهادن ایرانیان در مسیری جدید است، می‌توانم این پیام روشن را به هموطنان عزیز اعلام نمایم که گسترش ارائه خدمات به جامعه اسلامی در حوزه‌های صنعت، سلامت و کشاورزی در چارچوب راهبرد تجاری‌سازی در دستور کار قرار گرفته است. در حال حاضر تلاشگران صنعت هسته‌ای کشور با افتخار اعلام می‌نمایند که ضمن تامین نیازهای خود در حوزه استانداردسازی از توانمندی لازم جهت مشارکت بین‌المللی برای استفاده از دستاوردهای روز دنیا و نیز انتقال تجربیات به دیگران برخوردار می‌باشند. سازمان انرژی اتمی ایران در شرایط کنونی آمادگی دارد تا فرآیند استانداردسازی و ممیزی صنعتی را برای مجموعه صنایع کشور در قالب الگوی هزینه و درآمد مورد پیگیری قرار داده و از طریق بومی‌سازی و همچنین به روزرسانی ساز و کارهای مرسوم و رایج، نقش شایسته خود را در پیشبرد رویکرد کلان نظام اسلامی برای به‌سازی و نوسازی صنایع کشور ایفا نماید. ما برآنیم تا با تعامل مستمر با سازمان ملی استاندارد و تحقیقات صنعتی کشور، نمونه‌ای از یک هم‌کنشی فعال و سازنده را ارائه نموده و الگویی موفق را به سایر بخش‌های صنعتی تقدیم نماییم.

امید است تا با همدلی و هم‌زبانی و تاکید روزافزون بر منافع ملی و مصالح نظام اسلامی در تحقق منویات رهبر فرزانه انقلاب اسلامی و عملیاتی نمودن تدابیر ریاست محترم جمهوری توفیق یابیم.

غبار راه طلب، کیمیای بهروزی است  
\*معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران

**علی اکبر صالحی** / اکنون که به همت مدیران و دست‌اندرکاران روزنامه وزین خراسان فرصتی فراهم آمده است تا تصویری نسبتاً جامع از دستاوردهای صنعت هسته‌ای کشور به پیشگاه ملت شریف ایران ارائه گردد، شایسته می‌دانم تا ضمن اشاره‌ای گذرا به تاریخ تحولات ۴ دهه فعالیت‌های سازمان انرژی اتمی ایران، نکاتی را پیرامون چشم‌انداز صنعت هسته‌ای بیان نمایم.

۱. هنگامی که تعدادی از اساتید و متخصصان حوزه فن‌آوری هسته‌ای به بحث و بررسی پیرامون چگونگی بهره‌برداری از راکتور تحقیقاتی تهران و نحوه تعبیه برخی تاسیسات جانبی پرداختند، بسیاری را این گمان نبود که این اقدام مبارک، سرآغاز پی‌ریزی بنای رفیعی است که به یکی از افتخارات جامعه اسلامی در عصر حاضر تبدیل خواهد شد. بر اثر تلاش‌های هدفمند و مدبرانه جناب آقای دکتر علی‌اکبر اعتماد در سال ۱۳۵۳ خورشیدی برنامه‌ای مدون برای دستیابی کشورمان به آخرین دستاوردهای کشورهای صاحب فن‌آوری هسته‌ای در دستور کار قرار گرفت.

اگر چه اقدامات انجام شده در آن برهه می‌توانست آغازی برای یک حرکت رو به تکامل باشد اما بر اثر خلف وعده برخی کشورها، به بهانه وقوع انقلاب اسلامی بخش عمده‌ای از پروژه‌های در دست اقدام متوقف شد و در این میان شرکت‌های خارجی طرف قرارداد با کشورمان از انجام اقدامات تکمیلی سر باز زدند.

۲. پس از حمله دیکتاتور بدفرجام عراق به سرزمین مقدس اسلامی و به واسطه تداوم یافتن جنگ تحمیلی، شرایط و زمینه‌های لازم برای بازیابی میراث برجای مانده از تلاش‌های یاد شده فراهم نیامد. در اینجا باید به این نکته اشاره نمود که رژیم دیکتاتور و تمامیت‌خواه بعضی در ادامه بمباران تاسیسات راهبردی کشورمان نسبت به بمباران نیروگاه اتمی بوشهر و تاسیسات مرتبط با آن اقدام نمود. بدین ترتیب، هرگونه اقدام جهت بررسی نحوه به‌سازی و نوسازی تاسیسات و امکانات سازمان انرژی اتمی ایران به زمانی دیگر موکول شد. ۳. شایان ذکر است که از رهگذر تدابیر و کوشش‌های جناب آقای دکتر امراللهی از خاموش شدن مشعل صنعت هسته‌ای در دوران جنگ تحمیلی ممانعت به عمل آمد. علاوه بر این، باید به این نکته اذعان نمود که پس از پایان دوره دفاع مقدس و بر پایه عزم و تصمیم مسئولان نظام برای تجدید حیات سازمان انرژی اتمی ایران، روح تازه‌ای در کالبد صنعت هسته‌ای دمیده شد. دوران حیات سازمان انرژی اتمی ایران در دوره ۲۰ ساله پس از جنگ تحمیلی را می‌توان به ۲ دوره تقسیم نمود؛ در دوره نخست، جناب آقای دکتر امراللهی تثبیت جایگاه سازمان و گسترش دامنه فعالیت‌های این صنعت را در قالب رویکردی آینده‌نگر و حرکتی آهسته اما پیوسته در دستور کار قرار دادند.

پس از گذشت نزدیک به یک دهه از پایان جنگ تحمیلی، تقویت و تحکیم بنیان‌های صنعت هسته‌ای در سایه همت جناب آقای مهندس آقازاده و مدیران وقت سازمان در دستور کار قرار گرفت. در این بازه زمانی، فرآیند تکمیل چرخه سوخت هسته‌ای به انجام رسید و زیرساخت‌هایی برای ارائه خدمات سازمان به حوزه‌های صنعتی، پزشکی و کشاورزی فراهم آمد.

۴. پس از پایان این دوره ۲۰ ساله و با حضور اینجانب در جمع تلاشگران صنعت هسته‌ای کشور به عنوان رئیس سازمان، تصمیم گرفته شد تا ضمن تداوم بخشیدن به تلاش‌های صورت گرفته طی بیش از ۳ دهه گذشته، نسبت به تقویت بنیان‌های علمی مجموعه و ژرفابخشی به فعالیت‌های سازمان اقدام شود. برنامه‌ریزی جهت دستیابی به اهداف رهیافت یاد شده توسط مدیران و متخصصان سازمان در دستور کار قرار گرفت. اما به واسطه انتقال اینجانب به وزارت امور خارجه، شرایطی فراهم شد تا مسئولیت ادامه فعالیت‌ها و اقدامات سازمان بر عهده جناب آقای دکتر عباسی قرار گیرد. یکی از اقدامات صورت گرفته در دوره نخست مدیریت اینجانب در سازمان، ساخت صفحه سوخت با غنای ۲۰ درصد جهت تداوم بخشیدن به فعالیت‌های راکتور تحقیقاتی تهران می‌باشد. دستیابی به این دستاورد چشمگیر توسط متخصصان و پژوهشگران سازمان در شرایطی صورت پذیرفت که مذاکرات انجام شده با طرف‌های خارجی به منظور تامین سوخت مورد نیاز به سرانجام مطلوب نرسید و جهت تحولات به سمت و سویی سوق یافت که می‌توانست به بحرانی در تامین برخی داروهای مورد نیاز بیمارستان‌ها و مراکز درمانی کشور تبدیل شود. همچنین شایان ذکر است که بر اثر تلاش‌های صورت گرفته توسط جناب آقای دکتر عباسی و همکاران ایشان، آزمایش‌های مربوط به تعدادی از سانتریفیوژهای پیشرفته با موفقیت به انجام رسید و نیز فعالیت‌های سانتریفیوژهای نصب شده در مجتمع غنی‌سازی